

*Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).
Спеціальність – 281.
Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. № 12.*

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.12.12>

УДК 316.446:339.924

О. М. Вівсянник,

к. держ. упр., докторант кафедри публічного управління та землеустрою,

Класичний приватний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9373-047X>

**МІЖНАРОДНІ НЕУРЯДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ДОСТУПНОСТІ ТА
БЕЗБАР'ЄРНОСТІ**

O. Vivsyannuk,

*PhD in Public Administration, Doctoral Student of the Department of
Public Administration and Land Management, Classical Private University*

**INTERNATIONAL NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS IN THE
SYSTEM OF PUBLIC MANAGEMENT OF ACCESSIBILITY AND
BARRIER-FREE PROCESSES**

В статті визначено, що державні органи влади значною мірою утворюють систему допомоги особам з обмеженими можливостями, однак, доповнюють цю систему міжнародні неурядові організації.

Доведено, що основні сфери впливу міжнародних неурядових організацій на розвиток доступності та безбар'єрності полягають у наступному:

розробка та просування міжнародних стандартів та угод, вплив на політику урядів, використання інформаційних ресурсів для поширення найкращих міжнародних практик та тиску на країни з метою приведення їх законодавства та політики у відповідність до міжнародних зобов'язань, реалізація соціальних проектів в сфері надання послуг, реалізація інклюзивних проектів, фінансування та мобілізація ресурсів, контроль ситуації в сфері дотримання прав осіб з обмеженими можливостями, підвищення рівня знань та кваліфікації, забезпечення відповідної освіти в сфері інклюзії.

Серед міжнародних неурядових організацій, що формують єдину систему публічного управління сферою доступності та безбар'єрності можна виокремити такі найбільш відомі як: Міжнародний альянс з питань інвалідності (IDA), Міжнародна організація осіб з інвалідністю (DPI), Міжнародний союз з питань інвалідності та розвитку (IDDC), Inclusion International, HelpAge International, Handicap International, Center for Accessible Environments (CAE)

The article states that state authorities largely form a system of assistance to persons with disabilities, provide them with social services, ensure a certain standard of living, but do not fully create an accessible and barrier-free social environment for them. This function in the public administration system is performed by international non-governmental organizations.

It is noted that global international non-governmental organizations unite these people on the basis of their common problems and interests and form modern mechanisms for protecting their rights to equal living conditions. Together with state authorities, such organizations form a unified system of public administration for accessibility and barrier-free environments. Many international non-governmental organizations contribute to the creation of an accessible environment, often in partnership with the United Nations and other organizations.

It has been proven that the main areas of activity of international non-governmental organizations in the public administration system and the mechanisms

of their influence on the development of accessibility and barrier-free environment are as follows: developing and promoting international standards and agreements, influencing government policy, using information resources to disseminate best international practices and put pressure on countries to bring their legislation and policies into line with international commitments, implementing social projects in the field of service provision, implementing inclusive projects, financing and mobilizing resources, monitoring the situation in the field of compliance with the rights of persons with disabilities, raising the level of knowledge and qualifications, and ensuring appropriate education in the field of inclusion.

Among the international non-governmental organizations that form a unified system of public management in the field of accessibility and barrier-free environment, the most well-known are: the International Disability Alliance (IDA), Disabled Peoples' International (DPI), International Disability and Development Consortium (IDDC), Inclusion International, HelpAge International, Handicap International, Center for Accessible Environments (CAE)

Ключові слова: міжнародні, неурядові організації, публічне управління, доступність, безбар'єрність, механізми впливу.

Keywords: international, non-governmental organizations, public administration, accessibility, barrier-free, mechanisms of influence.

Постановка проблеми. Сучасний етап державного та наддержавного регулювання доступністю та безбар'єрністю в соціальній державі характеризується суттєвим впливом на цей процес міжнародних неурядових організацій. Вітчизняні автори Баб'як О.В. та Сазонець І.Л. визначають, що «Головними складовими елементами глобального громадянського суспільства є міжнародні організації. Це організації саме не урядові, які не сформовані урядами різних країн, але складають з ними єдину систему публічного управління. Вони діють в інтересах громадян, націй, певних професійних груп, соціальних прошарків, гендерів» [1]. До соціальних груп громадян,

життєдіяльність яких значною мірою регулюється міжнародними організаціями відносяться люди з обмеженими можливостями. Державні органи влади значною мірою утворюють систему допомоги таким людям, надають їм соціальні послуги, забезпечують їм певний рівень життя, однак, як наголошує у своїй статті К. В. Бабіч-Касьяненко «Соціальні послуги, як правило, задовольняють лише невідкладні потреби вразливих категорій населення, не орієнтовані на запобігання виникненню складних життєвих обставин, не формують в осіб навичок реінтеграції у суспільство, що призводить до утримання значної кількості таких осіб під опікою держави, надаються в стаціонарних інтернатних установах та закладах, внаслідок чого не реалізується право осіб проживати у громаді» [2].

Міжнародні неурядові організації глобального масштабу об'єднують цих людей на основі їх спільних проблем та інтересів та формують сучасні механізми захисту їх прав створення рівних умов життя. Такі організації формують разом з органами державного управління єдину систему публічного управління доступністю та безбар'єрністю. Багато міжнародних неурядових організацій сприяють створенню доступного середовища, часто у партнерстві з Організацією Об'єднаних Націй та іншими організаціями. Ці організації підтримують застосування принципів інклюзивного дизайну до фізичного, інформаційного та цифрового середовищ.

Міжнародні неурядові організації відіграють важливу роль у забезпеченні та створенні доступного середовища на глобальному та місцевому рівнях. Їхня діяльність охоплює широкий спектр питань, від формування міжнародної політики до реалізації конкретних проектів на місцевому рівні. Міжнародні неурядові організації виступають каталізаторами змін, заповнюють прогалини в урядовій політиці та підтримують створення справді інклюзивного світу, доступного для всіх верств суспільства.

Діяльність міжнародних організацій є настільки важливою сьогодні, що для окремих верств населення в країнах, що розвиваються, їх роль більш важлива ніж роль національних урядів. За думкою вітчизняних авторів Баб'як

О.В., Сазонця І.Л. «Міжнародні організації мають значний вплив на сучасну соціально-економічну політику всіх країн світу. Для багатьох країн, які потерпають від стихійних лих, природних катаклізмів діяльність міжнародних організацій є більш значущою ніж діяльність власного уряду, оскільки міжнародні організації надають дієву фінансову, гуманітарну, волонтерську допомогу»[3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження діяльності міжнародних неурядових організацій вже проводили вітчизняні науковці. Автором цієї статті також у співавторстві та одноосібно проводились дослідження в сфері впливу міжнародних організацій на систему публічного управління охороною здоров'я та створення доступного та безбар'єрного середовища. Серед найбільш відомих дослідників слід виокремити таких як; Баб'як О.В.[1, 3], Бабіч-Кас'яненко К.В.[2], Барна М., Тучковська, І.[4], Бук М.[5], Кочубей, Т., Левченко Н.[9], Вівсянник О.М. [6, 7, 8], Сазонець І.Л. [1, 3, 6, 7], Сазонець О.М. [10], Токарєва У.Д. [11]. Основними напрямками дослідження цих авторів є міжнародний досвід публічного управління у сфері суспільної та громадянської доступності та безбар'єрності, фінансування державою заходів щодо створення доступного та безбар'єрного середовища, вплив на ці процеси міжнародних неурядових організацій, розвиток доступності та безбар'єрності в окремих сферах функціонування соціальної держави.

Мета статті. Метою статті є визначення основних сфер діяльності міжнародних неурядових організацій в системі публічного управління та визначення механізмів їхнього впливу на розвиток доступності та безбар'єрності. Визначення такого механізму повинно проводитись шляхом аналізу діяльності окремих організацій на формування процесів публічного управління доступністю та безбар'єрністю.

Результати дослідження. На основі дослідження наукової літератури, можна визначити, що основні сфери діяльності міжнародних неурядових

організацій в системі публічного управління та механізми їхнього впливу на розвиток доступності та безбар'єрності полягають у наступному:

міжнародні неурядові організації беруть активну участь у розробці та ратифікації важливих міжнародних документів, таких як Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. Для цього вони налагоджують зв'язки з міжнародними інституціями глобального управління, урядами окремих держав. Вони лобіюють положення, відносно до яких нормативні документи відображають принципи доступності та безбар'єрності, а потім контролюють їх виконання підписантами;

організації привертають увагу міжнародної спільноти та національних урядів до питань прав людини в сфері доступності методами соціальної реклами та PR. Дієвим інструментом є оцінки та рейтинги діяльності окремих урядів у формуванні доступного та безбар'єрного середовища, які оприлюднюються на сайтах організацій;

організації використовують інформаційні ресурси для поширення найкращих міжнародних практик та тиску на країни з метою приведення їх законодавства та політики у відповідність до міжнародних зобов'язань. Міжнародні організації намагаються широко висвітлювати результати своєї діяльності та своїх досліджень, як у друкованих засобах, так і у власних аналітичних звітах;

організації реалізують соціальні проекти в сфері надання послуг. Міжнародні організації громадянського суспільства часто надають соціальні послуги для людей з обмеженими можливостями, які не проходять через урядові агентства, наприклад організують догляд та фінансові консультації для людей з обмеженими можливостями;

організації реалізують інклюзивні проекти. Такі організації мають на меті забезпечення фізичного середовища без бар'єрів (встановлення пандусів, ліфтів та пішохідних доріжок) та інформації і комунікації (розробка веб-ресурсів та стандартів доступності комунікацій) для започаткування та реалізації конкретних проектів, спрямованих на забезпечення доступності.

Дуже часто об'єктами реалізації таких проектів стають будівлі лікарень, хосписів, реабілітаційних центрів, санаторно-курортних закладів, споруди в яких знаходиться органи державної та місцевої влади;

неурядові організації збирають фінансові ресурси від донорських організацій та приватних осіб і підтримують ініціативи, спрямовані на створення інклюзивного середовища для всіх. Дуже часто така діяльність проводиться в тісній координації з місцевими органами влади, які надають відповідну статистику та організаційні можливості для відповідної фінансової допомоги;

організації контролюють ситуації в сфері дотримання прав осіб з обмеженими можливостями. Вони стежать за реалізацією прав осіб з інвалідністю, документують випадки дискримінації та недоступності та допомагають людям захищати свої права. Відповідна практика застосовуються, як правило, в країнах де система доступності недостатньо розвинута і держава та суспільства не вирішують оперативні проблеми, що існують в цій сфері;

міжнародні організації проводять роботу щодо підвищення рівня знань та кваліфікації, забезпечення відповідної освіти в сфері інклюзії. Міжнародні громадські організації проводять кампанії, семінари та інші заходи, щоб підвищити обізнаність та розуміння громадськості щодо питань доступності та створення інклюзивного суспільства. Для цього вони виділяють відповідні фінансові ресурси, знаходять кваліфікованих викладачів, тренерів в цій сфері та здійснюють проекти разом з державними органами освіти або університетами на грантовій основі.

Найбільш відомими глобальними неурядовими організаціями в сфері забезпечення доступності та безбар'єрності є:

Міжнародний альянс з питань інвалідності (IDA). Цей альянс об'єднує 14 світових та національних інституцій, які опікуються проблемами інклюзії. Міжнародний альянс з питань інвалідності закликає ООН забезпечити більш доступне середовище в усіх країнах світу. IDA відіграла вирішальну роль у

створенні Міжнародної комісії з питань інвалідності (IDC), яка є глобальним органом, що реалізує Конвенцію ООН про права осіб з інвалідністю. Значною є роль альянсу у створенні Регіональної та національної мережі осіб з інвалідністю та відповідних неурядових організацій, яка відіграла ключову роль у впровадженні Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю (UNCRPD). Альянс має на меті підтримати ефективно та повне впровадження Конвенції ООН та працювати на національному, регіональному та міжнародному рівнях. Сьогодні Альянс забезпечує дотримання Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю в системі Організації Об'єднаних Націй по всьому світу. IDA працює над реалізацією Плану до 2030 р. в реалізації Цілей сталого розвитку у контексті реалізації в цій Концепції положень Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю. Особливо це стосується Цілі 10 – «Рівність». IDA підтримує організації осіб з інвалідністю в процесі адвокації. Така адвокація проводиться в межах ООН у Женеві та Нью-Йорку у процесі моніторингу та перегляду Генеральною Асамблеєю ООН та Радою з прав людини прав людей з обмеженими можливостями. IDA підтримує національні та регіональні організації осіб з інвалідністю шляхом навчання та поширення ресурсів та інформації. IDA об'єднує членські організації з усього світу і, за оцінками, представляє мільярд людей з інвалідністю на глобальному рівні. Це найбільша і найбільш ігнорована меншина у світі[12].

Міжнародна організація осіб з інвалідністю (DPI) працює над створенням суспільства, в якому всі люди можуть жити в мирі, і має підкомітет, який зосереджується на доступності громадського транспорту та навколишнього середовища. DPI - це неурядова організація, якою керують її учасники та до якої входять люди з різними вадами здоров'я. Вона працює над зміцненням прав людини людей з інвалідністю в усьому світі. DPI була заснована в 1981 році, вона захищає право людей з інвалідністю на повну участь у житті суспільства та працює через мережу національних організацій у понад 130 країнах. Її місія полягає у сприянні економічній та соціальній інтеграції, а також розвитку організацій, створених людьми з інвалідністю та

для них. Основними завданнями організації є захист прав людини (DPI відстоює права людей з інвалідністю), забезпечення повної участі людей з інвалідністю в суспільно-економічному житті (DPI працює над тим, щоб люди з інвалідністю могли повноцінно та на рівних правах брати участь у всіх сферах життя), забезпечення рівних можливостей (DPI підтримує рівність можливостей у сферах освіти, зайнятості та розвитку), організаційна підтримка людей з інвалідністю та їх спільнот (DPI працює над розвитком та підтримкою організацій, створених людьми з інвалідністю та для них, на національному та міжнародному рівнях)[13].

Міжнародний союз з питань інвалідності та розвитку (IDDC) — це міжнародна група, яка зосереджується на питаннях інвалідності та розвитку і об'єднує організації, очолювані людьми з інвалідністю (DPO), провідні агентства з питань розвитку та агентства, що розробляють послуги для людей з інвалідністю. Її члени працюють у понад 100 країнах, щоб забезпечити включення питань інвалідності в міжнародну політику та практику. Організація (IDDC) була заснована в 1994 році як спільнота європейських неурядових організацій. Метою організацій, створених під егідою IDC, було сприяння співпраці між програмами, пов'язаними з інвалідністю, та ініціативами з боротьби з проказою в країнах Південної півкулі. У 2000 році організація була перейменована в IDDC, щоб підкреслити її орієнтацію на співпрацю в галузі розвитку. Серед найважливіших віх в історії її діяльності — участь у розробці Конвенції ООН 2006 року про права осіб з інвалідністю та приєднання до Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю (CRPD). Офіційна реєстрація організації відбулася в Бельгії в 2007 році. Організація успішно лобіювала включення інвалідності до Порядку денного Сталого розвитку на період до 2030 року[14].

Inclusion International. Ця організація працює над просуванням та захистом прав людини людей з інтелектуальною інвалідністю та їхніх сімей. Організація Inclusion International розпочала свою діяльність у 1960 році як міжнародний рух сімей людей з інтелектуальною інвалідністю і спочатку

називалася Міжнародною асоціацією товариств людей з інтелектуальною інвалідністю (ILSMH). Історія організації відзначається боротьбою за права та участь, а серед її найважливіших віх – створення штаб-квартири в Брюсселі та зміна назви в 1992 році на Inclusion International, що краще відображає її цілі. Запуск руху захисту людей з розумовою інвалідністю почався у 1992 році, з виступу представника організації перед Генеральною Асамблеєю ООН. Сьогодні організація продовжує свою роботу з забезпечення прав та участі осіб з розумовою інвалідністю через мережу своїх членських організацій по всьому світу[15].

HelpAge International — це провідна міжнародна неурядова організація, яка працює на глобальному рівні, особливо в країнах з низьким і середнім рівнем доходу, а також у регіонах, що постраждали від конфліктів і стихійних лих, з метою захисту прав літніх людей. Організація є глобальною мережею, що прагне захищати права та добробут літніх людей. Організація прагне створити світ, в якому всі літні люди будуть поважатися і зможуть жити здоровим та безпечним життям. HelpAge International працює в понад 90 країнах світу через широку мережу партнерств, що налічує понад 170 членів.

Організація працює в сфері гуманітарної допомоги. Організація є єдиною міжнародною організацією, що спеціалізується на наданні гуманітарної допомоги літнім людям у надзвичайних ситуаціях, конфліктах та природних катастрофах. Така допомога включає надання їжі, житла, медичної та психологічної підтримки, а також переказ грошей. HelpAge International працює над концепцією здорового старіння. HelpAge підтримує доступ літніх людей до якісної медичної допомоги та послуг з довготермінового догляду, особливо у випадках наявності хронічних неінфекційних захворювань, таких як діабет та гіпертонія. Організація допомагає літнім людям досягти економічної незалежності, підтримує проекти з отримання засобів до існування та захищає системи соціального захисту, такі як пенсії. Також HelpAge активно бореться з дискримінацією, насильством та нехтуванням

літніх людей. Вона також працює над просуванням та підтримкою врахування потреб літніх людей та їхнього внеску в політику та програми на всіх рівнях.

Комплексним напрямом діяльності цієї організації є також піклування про літніх людей, що страждають від зміни клімату. Організація усвідомлює особливий вплив зміни клімату на літніх людей і працює над тим, щоб зробити їх більш здатними протистояти пов'язаним з цим ризикам. В цілому HelpAge підтримує організації літніх людей, посилює їхній голос і вплив на процеси прийняття рішень, що впливають на їхнє життя, та заохочує міжпоколінні відносини[16].

Handicap International — це незалежна та нейтральна міжнародна гуманітарна організація, яка в 2018 році змінила назву і зараз працює під назвою Humanity & Inclusion (HI) у всьому світі, хоча в деяких європейських країнах (Бельгії, Франції, Німеччині, Люксембурзі та Швейцарії) організація все ще використовує свою попередню назву. Організація має на меті задовольнити основні потреби людей з інвалідністю та інших вразливих груп у ситуаціях бідності, ізоляції, конфліктів та природних катастроф, а також поліпшити їхні умови життя.

Серед напрямів діяльності організації наступні: реабілітація та медична допомога, надання послуг з фізичної та функціональної реабілітації, психологічної підтримки та медичного догляду, включаючи надання протезів та ортопедичних пристосувань, знешкодження мін та запобігання нещасним випадкам, підтримка соціальної та економічної інтеграції людей з інвалідністю, забезпечення їхнього доступу до освіти, ринку праці та інших сфер функціонування суспільства, допомога в надзвичайних ситуаціях, юридична підтримка, основною метою якої є діяльність на національному та міжнародному рівнях з метою захисту прав людей з інвалідністю, участь у розробці відповідних угод та законів, таких як Конвенція ООН про права людей з інвалідністю[17].

Center for Accessible Environments (CAE) — це відома консалтингова компанія зі штаб-квартирою у Великій Британії, яка є лідером у галузі

комплексного проектування забудованих середовищ. Понад 50 років САЕ працює над тим, щоб будівлі та зовнішні простори були доступними, зручними та привітними для всіх, включаючи людей з інвалідністю та літніх людей. Основні цілі САЕ полягають у підвищенні доступності та інклюзивності всіх середовищ, а також у підтримці людей з інвалідністю у досягненні найвищого рівня незалежності та контролю. САЕ дотримується підходу «інклюзивної інвалідності», який охоплює всі види інвалідності, враховуючи широкий спектр потреб користувачів, включаючи фізичну, сенсорну та нервову різноманітність. САЕ є частиною Habinteg Housing Association, яка має на меті покращити доступність забудованого середовища.

САЕ надає професійні консультаційні послуги, такі як аудит доступності та оцінка дизайну, щоб допомогти організаціям виконати свої зобов'язання відповідно до Закону про рівність 2010 року. В цьому напрямі компанія працює з багатьма клієнтами, від урядових органів до компаній та девелоперів. Також організація пропонує велику кількість навчальних курсів з доступного дизайну, що мають діапазон - від загальних оглядів до детальних технічних стандартів. САЕ видає популярні брошури з дизайну, такі як «Designing for Accessibility» (Дизайн для доступності), які вважаються галузевими стандартами. Компанія проводить спільні дослідження в галузі інклюзивного дизайну та загальних принципів дизайну та організує повністю фінансовані навчальні програми для підтримки молоді з інвалідністю на початку їхньої кар'єри в галузі інклюзивного дизайну[18].

Висновки. Державні органи влади утворюють систему допомоги особам з обмеженими можливостями, надають їм соціальні послуги, забезпечують їм певний рівень життя, однак, не формують повною мірою доступне та безбар'єрне соціальне середовище їх існування. Таку функцію в системі публічного управління виконують міжнародні неурядові організації.

Основні сфери діяльності міжнародних неурядових організацій в системі публічного управління та механізми їхнього впливу на розвиток доступності та безбар'єрності полягають у наступному: розробка та

просування міжнародних стандартів та угод, вплив на політику урядів, використання інформаційних ресурсів для поширення найкращих міжнародних практик та тиску на країни з метою приведення їх законодавства та політики у відповідність до міжнародних зобов'язань, реалізація соціальних проектів в сфері надання послуг, реалізація інклюзивних проектів, фінансування та мобілізація ресурсів, контроль ситуації в сфері дотримання прав осіб з обмеженими можливостями, підвищення рівня знань та кваліфікації, забезпечення відповідної освіти в сфері інклюзії.

Серед міжнародних неурядових організацій, що формують єдину систему публічного управління сферою доступності та безбар'єрності можна виокремити як найбільш відомі такі: Міжнародний альянс з питань інвалідності (IDA), Міжнародна організація осіб з інвалідністю (DPI), Міжнародний союз з питань інвалідності та розвитку (IDDC), Inclusion International, HelpAge International, Handicap International, Center for Accessible Environments (CAE)

Література

1. Баб'як О.В., Сазонець І.Л. Аналіз сучасної архітектури співпраці міжнародних організацій з органами державного управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023. № 6. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/1666/1678> (дата звернення: 22.06.2023).
2. Бабич-Касьяненко К. Аналіз стану соціального обслуговування осіб з інвалідністю в Україні на сучасному етапі. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019, № 1(26). С. 79-83.
3. Баб'як О. В., Сазонець І. Л. Міжнародні організації: сутність, функції та канали комунікації з національними урядами. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 12. С. 137–141
4. Барна М., Тучковська, І. Безбар'єрне середовище для осіб з інвалідністю в туризмі. *Herald of Lviv University of Trade and Economics. Economic sciences*. 2020. № 61. С. 5 – 11.

5. Бук М. Соціальне обслуговування осіб з інвалідністю в реабілітаційних установах України. *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2020. № 9. С. 82-89.
6. Вівсянник О.М., Сазонець І.Л. Передумови формування державою безбар'єрного простору в санаторно-курортних закладах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 6. С. 208 – 212.
7. Вівсянник О.М., Сазонець І.Л. Формування безбар'єрного простору в санаторно-курортних закладах на основі реалізації принципів охорони здоров'я. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 3. – URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/3230> (дата звернення: 28.03.2024).
8. Вівсянник О. М. Значення та функції міжнародних організацій в інституційній системі державного регулювання охорони здоров'я. Рівне : Вид-во "Волин. обереги", 2021. 212 с.
9. Кочубей, Т. Левченко Н. Загальні засади створення безбар'єрного середовища для людей з інвалідністю. *Social Work and Education*. 2021. Вип. 8, № 2. С. 204-214.
10. Сазонець, О. М., Гессен, А. Є., Яковлева-Мельник Н.Г., Седлецька, О. В. Фінансування безбар'єрності та ініціативи органів влади в сфері інклюзії. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2025. № 4. URL : <https://www.nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/6146/6218> (дата звернення: 25.10.2025 р.).
11. Токарева У. Д. Міжнародний досвід публічного управління у сфері суспільної та громадянської безбар'єрності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 11.
12. International Disability Alliance URL: <https://www.internationaldisabilityalliance.org/content/history> (дата звернення: 25.10.2025 р.).
13. Disabled Peoples' International. URL: <http://dpi.org/> (дата звернення: 25.10.2025 р.).
14. International Disability and Development Consortium (IDDC). URL: <https://www.iddcconsortium.net/about/> (дата звернення: 25.10.2025 р.).

15. Inclusion International. URL : <https://inclusion-international.org/> (дата звернення: 25.10.2025 р.).
16. HelpAge International. URL: <https://www.helpage.org/> (дата звернення: 25.10.2025 р.).
17. Humanity & Inclusion (HI) URL : <https://www.humanity-inclusion.org.uk/en/about-us> (дата звернення: 25.10.2025 р.).
18. Center for Accessible Environments (CAE) URL: <https://cae.org.uk/> (дата звернення: 25.10.2025 р.).

References

1. Bab'iak, O.V. and Sazonets', I.L. (2023), “Analysis of the modern architecture of collaboration of international organizations with state administration authority”, *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, vol. 6, available at: <https://nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/1666> (Accessed 22.06.2023).
2. Babych-Kas'ianenko, K. (2019), “Analysis of the current state of social services for people with disabilities in Ukraine”, *Prykarpats'kyj iurydychnyj visnyk*, vol. 1(26), pp. 79-83.
3. Bab'iak, O.V. and Sazonets', I.L. (2023), “International organizations: essence, functions and channels of communication with national governments”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 12, pp. 137-141.
4. Barna, M. and Tuchkovs'ka, I. (2020), “Barrier-free environment for people with disabilities in tourism”, *Herald of Lviv University of Trade and Economics. Economic sciences*, vol. 61, pp. 5 – 11.
5. Buk, M. (2020), “Social services for people with disabilities in rehabilitation institutions of Ukraine”, *Entrepreneurship, Economy and Law*, vol. 9, pp. 82-89.
6. Vivsiannyk O.M. and Sazonets' I.L. (2024), “Prerequisites for the state to form a barrier-free space in sanatoriums and resorts”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 6, pp. 208-212.
7. Vivsiannyk O.M. and Sazonets' I.L. (2024), “Prerequisites for the state creation of barrier-free space in sanatorium and spa institutions”, *Derzhavne*

upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok, vol. 3, available at: <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/3230> (Accessed 28.03.2024).

8. Vivsiannyk, O.M. (2021), *Znachennia ta funktsii mizhnarodnykh orhanizatsij v instytutstijnij systemi derzhavnoho rehuliuвання okhorony zdorov'ia* [The importance and functions of international organizations in the institutional system of state regulation of health care], Volyn.oberehy, Rivne, Ukraine.

9. Kochubej, T. and Levchenko, N. (2021), “General principles for creating a barrier-free environment for people with disabilities”, *Social Work and Education*, vol. 8, no. 2, pp. 204-214.

10. Sazonets', O.M. Hessen, A.Ye. Yakovleva-Mel'nyk N.H. and Sedlets'ka, O.V. (2025), “Funding for barrier-free access and government initiatives in the field of inclusion”, *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, vol. 4, available at: <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/6146/6218> (Accessed 25.10.2025).

11. Tokareva, U. (2021), “International experience of public administration in the field of public and civil inclusion”, *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, vol. 11.

12. International Disability Alliance (2025), available at: <https://www.internationaldisabilityalliance.org/content/history> (Accessed 25.10.2025).

13. Disabled Peoples' International (2025), available at: <http://dpi.org/> (Accessed 25.10.2025).

14. International Disability and Development Consortium (IDDC) (2025), available at: <https://www.iddcconsortium.net/about/> (Accessed 25.10.2025).

15. Inclusion International (2025), available at: <https://inclusion-international.org/> (Accessed 25.10.2025).

16. HelpAge International (2025), available at: <https://www.helpage.org/> (Accessed 25.10.2025).

17. Humanity & Inclusion (HI) (2025), available at: <https://www.humanity-inclusion.org.uk/en/about-us> (Accessed 25.10.2025).

18. Center for Accessible Environments (CAE) (2025), available at: <https://cae.org.uk/> (Accessed 25.10.2025).

Стаття надійшла до редакції 16.11.2025 р.